

TOKENO

Μια διάλεξη για το τίποτα - John Cage, 1959

Από την πρώτη στιγμή που ήρθα σε επαφή με το έργο του John Cage δεν έπαψα ποτέ να θαυμάζω και ταυτόχρονα να ανακαλύπτω τον ανατρεπτικό τρόπο σκέψης του. Με αφορμή την πρόσφατη μελέτη και προσπάθεια κατανόησης της δομής του εξαιρετικού έργου *Sonatas and Interludes*, βρέθηκα να διαβάζω άλλο ένα έργο του, ένα από τα πιο σημαντικά κείμενα της *avant-garde* του εικοστού αιώνα το *A lecture on Nothing*. Η σύνδεση αυτή συνέβη διότι και τα δυο μοιράζονται δομικά πολλά κοινά στοιχεία. Μου έκανε εντύπωση όμως πως το *Lecture on Nothing* δεν έχει αποδοθεί στα Ελληνικά. Έτσι πήρα την απόφαση να το μεταφράσω, βοηθώντας τον εαυτό μου ταυτόχρονα να εισχωρήσω πιο βαθιά στο νόημα του κειμένου και στην κοσμοθεωρία του Cage. Ενώ σε πρώτη ανάγνωση η μετάφραση φαίνεται σχετικά εύκολη, όσο συνέχιζα ήρθα αντιμέτωπος με αρκετές δυσκολίες προσπαθώντας να κρατήσω την ρυθμικότητα του κειμένου και παράλληλα να αποδώσω το ουσιαστικό νόημα (η την απουσία αυτού) των σκέψεων του Cage. Διάφορα σημεία έχουν μεταφραστεί ελεύθερα με σκοπό την πιο εύκολη και κατανοητή ανάγνωση από μη αγγλόφωνες αναγνώστες. Δεκτές λοιπόν τυχόν παρατηρήσεις.

////=====

Η ρυθμική δομή αποτελείται από τέσσερα μέτρα σε κάθε γραμμή και δώδεκα γραμμές σε κάθε ενότητα. Υπάρχουν 48 τέτοιες ενότητες, με κάθε μία να έχει από 48 μέτρα (//// ίσο με 1 μέτρο). Όλο το κείμενο διαιρείται σε πέντε μεγάλα μέρη, με αναλογίες ενοτήτων 7, 6, 14, 14, 7. Τα 48 μέτρα της κάθε ενότητας διαιρούνται επίσης με τον ίδιο τρόπο. Το κείμενο είναι γραμμένο σε τέσσερις στήλες (δεν ισχύει στη μετάφραση - αντί αυτού τα κενά ////) ώστε να διευκολύνει το ρυθμικό διάβασμα. Κάθε γραμμή διαβάζεται από αριστερά στα δεξιά. Η ανάγνωση δεν πρέπει να ακούγεται πολύ τεχνική (κάτι που μπορεί να προκύψει από την προσπάθεια να είμαστε απόλυτα ακριβείς στις θέσεις των λέξεων στη σελίδα), αλλά με το *Rubato* της καθομιλουμένης.

.
/
/
/
.
/
/
/
.
/
/
/

Μια διάλεξη για το τίποτα.

Είμαι εδώ //// και δεν υπάρχει τίποτα να πω //// //// //// //// //// Αν ανάμεσα σας υπάρχουν κάποιιοι που εύχονται να φτάσουν κάπου //// αφήστε τους να φύγουν οποιαδήποτε στιγμή //// //// αυτό που χρειαζόμαστε είναι ησυχία //// αλλά αυτό που η ησυχία χρειάζεται //// είναι να συνεχίσω να μιλάω //// //// //// //// //// //// Δώσε σε οποιουδήποτε τη σκέψη ένα σπρώξιμο //// θα πέσει κάτω εύκολα //// //// //// αλλά αυτός που σπρώχνει και αυτός που σπρώχνεται παράγουν αυτή τη διασκέδαση που ονομάζεται συζήτηση //// //// Θες να κάνουμε μια αργότερα; //// ////

#

η μπορούμε απλά να αποφασίσουμε //// να μη συζητήσουμε //// ότι σου αρέσει, αλλά τώρα υπάρχουν σιωπές και οι λέξεις φτιάχνουν, βοηθούν να φτιαχτούν αυτές οι σιωπές //// //// //// //// //// //// //// Δεν έχω τίποτα να πω και το λέω //// //// και αυτό είναι ποίηση //// όπως την χρειάζομαι //// αυτός ο χωροχρόνος //// είναι οργανωμένος //// //// χρειάζεται να μη φοβόμαστε αυτές τις σιωπές.

#

Ίσως να τις αγαπήσουμε //// //// //// //// //// //// Αυτή είναι μια σύνθεση ομιλίας //// γιατί εγώ την δημιουργώ //// όπως δημιουργώ ένα μουσικό κομμάτι. Όπως ένα ποτήρι γάλα //// χρειαζόμαστε το ποτήρι χρειαζόμαστε και το γάλα //// η όπως ένα άδειο ποτήρι //// το οποίο //// οποιαδήποτε στιγμή μπορεί να γεμίσει με οτιδήποτε //// //// Όπως προχωράμε //// (ποιος ξέρει;) //// μια ιδέα μπορεί να προκύψει σε αυτή την συζήτηση //// //// //// δεν έχω ιδέα αν συμβεί. Εάν συμβεί όμως, άφησε την.

#

Θεώρησε το σαν κάτι που είδες στιγμιαία //// σαν μια φευγαλέα εικόνα μέσα από το παράθυρο καθώς ταξιδεύεις //// Αν διασχίζεις το Κάνσας, τότε Κάνσας //// η Αριζόνα //// έχει περισσότερο ενδιαφέρον, σχεδόν υπερβολικό ενδιαφέρον //// ειδικά για κάποιον από την Νέα Υόρκη που ενδιαφέρεται για τα πάντα εκτός από τον εαυτό του. Τώρα γνωρίζει ότι χρειάζεται το Κάνσας μέσα του. // Το Κάνσας είναι μοναδικό πάνω στη γη. // Για έναν Νεοϋορκέζο πολύ τονωτικό. Είναι σαν ένα άδειο ποτήρι, // τίποτα εκτός από σιτάρι, //// ή μήπως είναι καλαμπόκι? //// Έχει σημασία τι; Το Κάνσας έχει το εξής: Οποιαδήποτε στιγμή μπορείς να το αφήσεις και όποια στιγμή θελήσεις να επιστρέψεις σε αυτό. ////

#

Η μπορείς να το αφήσεις για πάντα και πότε να μην επιστρέψεις //// //// γιατί τίποτα δεν μας ανήκει //// η ποίηση μας τώρα //// είναι η συνειδητοποίηση ότι δεν μας ανήκει τίποτα. //// Οτιδήποτε είναι μια απόλαυση (αφού δεν μας ανήκει) οπότε λοιπόν, ανάγκη δεν υπάρχει για τον φόβο μη το χάσουμε. //// Δεν χρειάζεται να καταστρέψουμε το παρελθόν: έχει φύγει οποιαδήποτε στιγμή, μπορεί να ξαναεμφανιστεί και να φαίνεται σαν να είναι, να είναι το παρόν. //// Θα είναι μια επανάληψη; Μόνο αν σκεφτούμε ότι μας ανήκει, αλλά αφού δεν μας ανήκει, είναι

ελεύθερο, το ίδιο και εμείς. /// /// /// Οι περισσότεροι γνωρίζουν για το μέλλον και πόσο αβέβαιο είναι. /// /// ///

#

Αυτό που αποκαλώ ποίηση συχνά ονομάζεται περιεχόμενο. Εγώ το ονόμασα φόρμα. Είναι η εξέλιξη ενός μουσικού κομματιού. Εξέλιξη τώρα, εφόσον είναι απαραίτητο, μια εκδήλωση /// αδιαφορίας. Δηλαδή, είναι απόδειξη ότι η απόλαυση βρίσκεται στο να μη κατέχουμε τίποτα. /// Κάθε στιγμή παρουσιάζει τη συμβαίνει. /// /// Πόσο διαφορετική είναι η αίσθηση της φόρμας από αυτό που είναι δεμένο με την μνήμη, τα θέματα, τα δευτερεύοντα θέματα, την πάλη τους, την εξέλιξη τους, την κορύφωση τους, την ανακεφαλαίωση τους (δηλαδή την πίστη ότι μπορεί κάποιος να έχει το δικό του σπίτι). /// Αλλά στη πραγματικότητα, σε αντίθεση με τα σαλιγκάρια, κουβαλάμε τα σπίτια μας μέσα μας,

#

που μας επιτρέπει να πετάξουμε /// η να μείνουμε να απολαύσουμε και τα δύο. Όμως προσοχή, σε αυτό που είναι τόσο όμορφο ώστε σου κόβει την ανάσα, γιατί οποιαδήποτε στιγμή ίσως χτυπήσει το τηλέφωνο η το αεροπλάνο πέσει στο κενό. Ένα κομμάτι κλωστή η ένα ηλιοβασίλεμα, /// δεν κατέχει τίποτα, /// /// καθένα ενεργεί και η εξέλιξη συμβαίνει. /// Τίποτα παραπάνω από το τίποτα δεν μπορεί να ειπωθεί. Ακούγοντας η φτιάχνοντας μουσική με αυτό τον τρόπο δεν διαφέρει - είναι μόνο πιο απλό. /// Απλούστερο για μένα βέβαια, επειδή τυχαίνει /// /// να γράφω μουσική.

# #

Τη μουσική αυτή είναι εύκολο να την φτιάξεις ξεκινά από την επιθυμία κάποιου να δεχτεί τα όρια της δομής. Η δομή είναι απλή, διότι μπορεί να μελετηθεί, να απαντηθεί, να μετρηθεί. /// Είναι ένα πεδίο που όταν το δεχτείς, επιστρέφει την αποδοχή για οτιδήποτε, ακόμα και αυτές τις σπάνιες στιγμές έκστασης, που όπως η φρατζόλες ζάχαρης εκπαιδεύουν άλογα, εμάς μας εκπαιδεύουν να φτιάχνουμε αυτά που φτιάχνουμε. /// Πώς μπορώ καλύτερα να πω τι είναι η δομή, από το να μιλήσω για αυτή, μέσα από αυτή την ομιλία στον χωροχρόνο διάρκειας 40 λεπτών περιπτού; /// ///

#

Αυτά τα σαράντα λεπτά έχουν διαιρεθεί σε πέντε μεγάλα μέρη και κάθε ενότητα είναι διαιρεμένη το ίδιο. Η τετραγωνική ρίζα είναι η μόνη πιθανή υποδιαίρεση που επιτρέπει αυτή τη κλιμακωτή ρυθμική δομή, την οποία βρίσκω τόσο ευπρόσδεκτη και αποδεκτή. /// Βλέπεις, μπορώ να πω οτιδήποτε. /// /// Παίζει πολύ μικρή διαφορά τι λέω ή ακόμα πως το λέω. Αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή, περνάμε από το τέταρτο μέρος μιας ενότητας η οποία είναι η δεύτερη ενότητα μέσα στο δεύτερο μεγάλο μέρος αυτής της ομιλίας. /// Είναι κάπως σαν να περνάμε από το Κάνσας. /// Αυτό τώρα

είναι το τέλος της δεύτερης ενότητας.

#

Τώρα ξεκινά η τρίτη ενότητα από το δεύτερο μέρος. *//// //// //// ////* Τώρα το δεύτερο μέρος από την τρίτη ενότητα. *//// //// ////* Τώρα το τρίτο μέρος. *//// //// //// //// //// //// //// //// ////* τώρα το τέταρτο μέρος *////* (που παρεμπιπτόντως έχει το ίδιο μέγεθος με το τρίτο μέρος). *//// //// ////* Τώρα το πέμπτο και τελευταίο μέρος. *////*

#

Μόλις βίωσες την δομή αυτής της ομιλίας από μικροσκοπική σκοπιά. *////* Από μακροσκοπική σκοπιά μόλις περνάμε την μέση του δεύτερου μεγάλου μέρους. Το πρώτο μέρος ήταν μια περιπλανώμενη συζήτηση για το τίποτα, για την φόρμα, και για την εξέλιξη, ο τρόπος που χρειάστηκε τώρα. Το δεύτερο μέρος είναι για την δομή: πόσο απλή είναι, τι είναι και γιατί θα πρέπει να είμαστε πρόθυμοι να δεχτούμε τα όρια της. Οι περισσότερες ομιλίες είναι γεμάτες ιδέες. Αυτή εδώ δεν έχει καμία. *//// ////* Όμως μια ιδέα μπορεί να προκύψει οποιαδήποτε στιγμή. Τότε ίσως την απολαύσουμε. *////*

#

Η δομή χωρίς ζωή είναι νεκρή. Αλλά ζωή χωρίς δομή δεν υπάρχει. Η καθαρή ζωή εκφράζεται μέσα και *////* από τη δομή. *////* Κάθε στιγμή είναι απόλυτη, ζωντανή και σημαντική. Τα κοτσύφια σηκώνονται από το λιβάδι κάνοντας ήχους πανέμορφους, πέρα από κάθε σύγκριση. *//// //// //// ////* Τα άκουσα διότι αποδέχτηκα τα όρια ενός καλλιτεχνικού συνεδρίου της τελευταίας τάξης κοριτσιών στην Βιρτζίνια, όρια που μου επέτρεψαν τυχαία να ακούσω τα κοτσύφια όπως πετούσαν από πάνω μου. *////* Υπήρχε ένα πρόγραμμα κοινωνικών εκδηλώσεων και κάποιες ώρες για πρωινό, *////* αλλά μια μέρα είδα ένα

#

καρδινάλιο, *////* και την ίδια μέρα άκουσα ένα τρυποκάρυδο. Επίσης γνώρισα την πιο νέα πρόεδρο Αμερικάνικου κολλεγίου. *////* Ωστόσο, παραιτήθηκε και ακούγεται ότι μπαίνει στην πολιτική. *////* Αφήστε την. Γιατί να μην το κάνει; Επίσης είχα την ευχαρίστηση να ακούσω έναν επιφανή κριτικό μουσικής να αναφωνεί ότι ήλπιζε να ζήσει αρκετά για να δει το τέλος της μανίας για τον Μπαχ. *////* Ένας μαθητής μου είπε κάποτε: καταλαβαίνω τη λες για τον Μπετόβεν *////* και νομίζω ότι συμφωνώ, αλλά έχω μια πολύ σοβαρή ερώτηση να σου κάνω: Πως αισθάνεσαι για τον Μπαχ; Τώρα φτάσαμε στο τέλος του μέρους που αφορά την δομή. *//// ////*

# #

Ωστόσο, μου περνά από το μυαλό να πω περισσότερα για την δομή. *////* Συγκεκριμένα αυτό: Είμαστε τώρα στην αρχή του τρίτου μέρους και το μέρος αυτό δεν είναι πιστό στη δομή. Είναι στο υλικό. Αλλά ακόμα μιλάω για την δομή.

Ξεκάθαρα η δομή δεν έχει κανένα νόημα και όπως έχουμε δει, η φόρμα δεν έχει κανένα νόημα επίσης. Ξεκάθαρα, ξεκινάμε για το πουθενά. *//// //// ////* Αν δεν εμφανιστεί κάποια άλλη ιδέα, αυτά είναι όλα που έχω να πω για την δομή. *//// ////*

#

Θυμάμαι να αγαπώ τον ήχο πολύ πριν ξεκινήσω μαθήματα μουσικής. *////* Έτσι φτιάχνουμε την ζωή μας από αυτά που αγαπάμε. *////* (Πέρυσι η ομιλία μου εδώ ήταν μικρή. Αυτό γιατί μιλούσα για το κάτι *////* αλλά αυτή τη χρονιά μιλάω για το τίποτα *////* και φυσικά θα συνεχίσω να μιλάω για αρκετό καιρό.) *//// //// //// ////* Μια μέρα, μετά που προσπάθησε να συνθέσει μια μελωδία χρησιμοποιώντας μόνο τρεις τόνους, μια μαθήτριά μου είπε, “Ένωσα περιορισμένη.” *//// ////* Αν είχε ασχοληθεί με τους τρεις τόνους – το υλικό της – δεν θα είχε αισθανθεί περιορισμένη,

#

//// και αφού τα υλικά είναι χωρίς συναίσθημα, δεν θα υπήρχε κανένας περιορισμός. Ήταν όλα στο μυαλό της, ενώ θα έπρεπε να ανήκει στα υλικά. *//// ////* Έγινε κάτι γιατί δεν ήταν τίποτα. Δεν θα ήταν τίποτα με το να είναι κάτι. *//// //// //// //// ////* Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τα υλικά χαρακτηριστικά του χρόνου; Τώρα υπάρχει μια ερώτηση *////* που οφείλει να μας οδηγήσει κάπου. *//// ////* Είναι μια ενδιαφέρουσα ερώτηση. *////* Θα την απαντήσω αργά *////* και αυτοβιογραφικά. *//// //// ////*

#

Θυμάμαι σαν παιδί να αγαπώ όλους τους ήχους, *////* ακόμα και τους πιο αφηρημένους. Μου άρεσαν ειδικά όταν ήταν καθαροί. *////* Μια άσκηση πέντε δακτύλων για ένα χέρι ήταν γεμάτη ομορφιά. *////* Αργότερα σιγά σιγά μου άρεσαν και τα μεσοδιαστήματα. *//// //// //// ////* Όπως κοιτάζω πίσω συνειδητοποιώ ότι ξεκίνησα με το να μου αρέσει η οκτάβα. Δέχτηκα τις μείζονες και τις ελάσσονες τρίτες. Ίσως, από όλα τα μεσοδιαστήματα, αυτές οι τρίτες μου αρέσουν το λιγότερο. Μέσα από την μουσική του Γκρήγκ, με τράβηξε το πάθος για την πέμπτη. *//// //// //// ////*

#

Η ίσως μπορείς να το πεις ερωτικό ενθουσιασμό, *////* διότι η πέμπτη δεν με έκανε να θέλω να γράψω μουσική: με έκανε να θέλω να αφιερώσω την ζωή μου παίζοντας έργα του Γκρήγκ. *//// ////* Όταν αργότερα άκουσα *////* τη νέα μουσική, βούτηξα, όπως οι πάπιες στο νερό, σε όλα τα νέα μεσοδιαστήματα: τις έβδομες, τις δεύτερες, την τρίτη, και την τέταρτη. *////* Εκείνη την εποχή μου άρεσε επίσης ο Μπαχ, αλλά δεν μου άρεσε ο ήχος των τρίτων και έκτων. Αυτό που μου θαύμαζα στον Μπαχ ήταν ο τρόπος που ένωνε διάφορα στοιχεία. *////* Όσο θυμάμαι, βλέπω ότι ποτέ πραγματικά δεν μου άρεσαν οι τρίτες και αυτό εξηγεί γιατί ποτέ δεν μου άρεσε ο Μπραμς.

#

Η νέα μουσική, με γοητεύει με όλα της τα νέα μεσοδιαστήματα: οι έβδομες, οι δεύτερες, η τρίτη και η τέταρτη, και πάντα, αραιά και που, ήταν η πέμπτη που με ευχαριστούσε. *////* Κάποιες φορές υπήρχαν καθαροί τόνοι, καθόλου μεσοδιαστήματα,

και αυτό ήταν απόλαυση. Υπήρχαν τόσα μεσοδιαστήματα στη νέα μουσική - αυτό περισσότερο με γοήτευε παρά με έκανε να την αγαπήσω, και έτσι γοητευμένος αποφάσισα να γράψω πάνω σε αυτήν. Γράφοντας στην αρχή ήταν δύσκολο: αυτό διότι χρησιμοποιώντας το μυαλό, σταμάτησα να ακούω. /// Όμως, δουλεύοντας μόνος, ήμουν ελεύθερος να ακούσω ότι ένας υψηλός ήχος είναι διαφορετικός από ένα χαμηλό ακόμα και όταν αναφέρονται με το ίδιο γράμμα. Μετά από μερικά χρόνια δουλεύοντας μόνος μου, /// άρχισα να αισθάνομαι μοναξιά.

#

Σπουδάζοντας με ένα καθηγητή, έμαθα ότι τα μεσοδιαστήματα έχουν νόημα' δεν είναι απλά ήχοι αλλά στην εξέλιξη τους υποδηλώνουν ένα ήχο που δεν υπάρχει πραγματικά στο αυτί. /// /// Τονικότητα. Ποτέ δεν μου άρεσε η τονικότητα. /// Λειτουργήσα όμως ως έχει. Την μελέτησα. Αλλά ποτέ δεν είχα κάποιο συναίσθημα για αυτήν. /// για παράδειγμα: υπάρχουν κάποιες μουσικές ακολουθίες που ονομάζονται απροσδόκητες πτώσεις. Η ιδέα είναι: εξελίσσονται με τέτοιο τρόπο ώστε να δηλώνουν την παρουσία ενός τόνου που δεν είναι πραγματικά παρόν' έπειτα ξεγελούν με τον να μην καταλήγουν σε αυτόν - αλλά να καταλήγουν κάπου αλλού. Τι έχει ξεγελαστεί; Όχι το αυτί αλλά το μυαλό. Η ερώτηση χρειάζεται πολύ σκέψη. Παρόλα αυτά η νέα μουσική ακόμα με γοητεύει

#

με όλα τα μοντέρνα μεσοδιαστήματα. Αλλά για να υπάρχουν, το μυαλό έχει ρυθμιστεί ώστε κάποιος πρέπει να αποφεύγει ακολουθίες που θα τον έκαναν να σκεφτεί ήχους που δεν είναι παρόντες στο αυτί. Προσωπικά δεν μου ταίριαζε να τους αποφεύγω. /// Άρχισα να βλέπω ότι ο διαχωρισμός μυαλού και αυτιού έχει ξεθωριάσει τους ήχους - μια καθαρή αρχή ήταν απαραίτητη. Αυτό με έκανε όχι μόνο σύγχρονο, αλλά και "avant-garde". Χρησιμοποίησα θόρυβους. /// Δεν είχαν εκλογικευτεί, το αυτί μπορούσε να τους ακούσει άμεσα και δεν χρειαζόταν να τους αναλύσει εννοιολογικά. /// Ανακάλυψα ότι μου αρέσουν οι θόρυβοι πολύ παραπάνω από τα μεσοδιαστήματα. Μου άρεσαν οι θόρυβοι τόσο όσο μου άρεσαν οι απλοί ήχοι.

#

/// /// /// Οι θόρυβοι ήταν επίσης αντικείμενο αρνητικής αντιμετώπισης και ως Αμερικανός, εκπαιδευμένος να είμαι συναισθηματικός, τους υποστήριξα. Μου άρεσε να είμαι στην απέναντι πλευρά. /// Πήρα άδεια από την αστυνομία να παίξω σειρήνες. Ο πιο εκπληκτικός ήχος που βρήκα ήταν αυτός που παράγεται με την ενίσχυση ενός πηνίου στην κεφαλή ενός φωνογράφου. Ήταν συγκλονιστικός και βροντώδης. Μεταξύ σκέψης και συναισθήματος, όταν ήρθε ο πόλεμος, αποφάσισα να χρησιμοποιώ μόνο απαλούς ήχους. Μου φαινόταν σαν να μην υπάρχει αλήθεια, ούτε καλό, σε οτιδήποτε μεγάλο στην κοινωνία.

#

Οι απαλοί ήχοι όμως ήταν όπως η μοναξιά, /// η αγάπη η φιλία. /// Μόνιμες, σκεφτόμουν, αξίες, ανεξάρτητες τουλάχιστον από το Life (**Facebook**), το Time

(Instagram) και την Coca Cola. //// Πρέπει να πω ότι ακόμα νιώθω το ίδιο, //// αλλά κάτι άλλο συμβαίνει: Αρχισα να ακούω τους παλιούς ήχους - //// αυτούς που νόμιζα ότι έχουν ξεθωριάσει, ξεθωριάσει από την υπερανάλυση – Ξεκίνησα να ακούω τους παλιούς ήχους //// σαν να μην έχουν ξεθωριάσει. //// Φυσικά δεν έχουν ξεθωριάσει. //// Ακουγόντουσαν τόσο καλά όσο οι καινούργιοι ήχοι. Η σκέψη τους είχε ξεθωριάσει. //// Και αν σταματήσεις να τους σκέφτεσαι, ξαφνικά είναι

#

φρέσκοι και καινούριοι. “Αν σκεφτείς ότι είσαι φάντασμα θα γίνεις φάντασμα.” //// Με την σκέψη ότι οι ήχοι έχουν ξεθωριάσει τους ξεθωριάζεις. //// Έτσι λοιπόν: Αυτή η ερώτηση //// μας φέρνει πίσω εκεί που βρισκόμασταν: στο πουθενά, //// ή, αν προτιμάς, //// εδώ που είμαστε. //// //// //// Έχω μια ιστορία: Ένας άντρας στεκόταν κάπου ψηλά κάποτε. Μια παρέα που έτυχε να περπατάνε στο δρόμο παρατήρησαν από απόσταση τον άντρα που στεκόταν εκεί ψηλά και άρχισαν να τον συζητάνε. Ένας από αυτούς είπε: Πρέπει να έχει χάσει το αγαπημένο του ζώο. Ένας άλλος είπε: //// Όχι, πρέπει να ψάχνει τον φίλο του. Ένας τρίτος είπε: Απλά απολαμβάνει τον δροσερό αέρα εκεί πάνω. Οι τρεις τους δεν μπορούσαν να συμφωνήσουν και

#

ξεκίνησε μια συζήτηση (Να έχουμε μια αργότερα;) μέχρι να πάνε προς το σημείο που ήταν ο άντρας. //// Ένας από τους τρεις ρώτησε: Βρε φίλε που στέκεσαι εκεί πάνω, έχεις χάσει το ζωάκι σου; //// Όχι κύριε, δεν το έχασα. //// Ο δεύτερος ρώτησε: Εχεις χάσει τον φίλο σου; //// Όχι κύριε, δεν έχω χάσει ούτε τον φίλο μου. //// Ο τρίτος ρώτησε: Απολαμβάνεις τον φρέσκο αέρα εκεί πάνω; Όχι, κύριε, //// ούτε αυτό. //// //// Τότε για ποιο λόγο στέκεσαι, //// //// αφού λες όχι σε όλες μας τις ερωτήσεις; //// Ο άντρας ψηλά είπε: ////

#

Απλά στέκομαι. “ //// //// //// //// //// //// //// Αν δεν υπάρχουν ερωτήσεις, δεν υπάρχουν απαντήσεις. //// Αν υπάρχουν ερωτήσεις, //// τότε φυσικά, υπάρχουν απαντήσεις, αλλά η τελική απάντηση κάνει τις ερωτήσεις να φαίνονται παράλογες, ενώ οι ερωτήσεις, μέχρι τότε, φαινότουσαν πιο ευφυείς από τις απαντήσεις. //// //// Κάποιος ρώτησε τον Ντεμπουσσύ πως έγραψε μουσική. Αυτός είπε: Παίρνω όλους τους τόνους που υπάρχουν, αφήνω έξω αυτούς που δεν θέλω, και χρησιμοποιώ τους υπόλοιπους. //// Ο Σατί είπε: //// Όταν ήμουν νέος μου έλεγαν: Θα καταλάβεις όταν είσαι πενήντα χρονών. Τώρα είμαι πενήντα. Δεν κατάλαβα τίποτα.

# #

Εδώ είμαστε τώρα //// //// στο ξεκίνημα //// του τέταρτου μεγάλου μέρους //// αυτής της ομιλίας. Ολοένα και περισσότερο //// //// έχω την αίσθηση ότι οδεύουμε στο πουθενά. Σιγά σιγά, //// όπως η ομιλία συνεχίζεται, //// οδεύουμε στο πουθενά και αυτό είναι ευχάριστο. //// Δεν είναι ενόχληση να βρίσκεσαι εκεί. //// Ενόχληση είναι μόνο να σκέφτεσαι ότι θες να βρίσκεσαι κάπου αλλού. Εδώ είμαστε τώρα, //// λίγο μετά την

αρχή //// του τέταρτου μέρους αυτής της ομιλίας. //// //// Ολοένα και περισσότερο έχουμε την αίσθηση //// //// ότι κινούμαστε αργά στο πουθενά. //// //// Σιγά σιγά, //// όπως η ομιλία αυτή συνεχίζεται, ////

#

σιγά σιγά, //// έχουμε την αίσθηση //// ότι οδεύουμε στο πουθενά. Αυτό είναι μια απόλαυση //// που θα συνεχιστεί. //// Αν ενοχληθούμε, //// δεν είναι απόλαυση. //// Δεν υπάρχει απόλαυση όταν κάποιος ενοχλείτε, //// αλλά ξαφνικά, //// είναι απόλαυση, //// και μετά όλο και περισσότερο //// δεν είναι ενόχληση //// (και μετά όλο και περισσότερο //// και σιγά σιγά). //// Αρχικά //// βρισκόμασταν στο πουθενά' //// και τώρα, ξανά, //// έχουμε την ευχαρίστηση //// //// να κινούμαστε αργά στο πουθενά. Αν κάποιος νυστάζει, //// αφήστε τον να πάει για ύπνο.

#

Είμαστε τώρα //// //// στην αρχή της τρίτης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους //// αυτής της ομιλίας. Ολοένα και περισσότερο //// έχω την αίσθηση ότι οδεύουμε στο πουθενά. Σιγά σιγά, //// όπως η ομιλία αυτή συνεχίζεται, //// καταλήγουμε στο πουθενά και αυτό είναι ευχάριστο. //// Δεν είναι ενόχληση να βρίσκεσαι εκεί. //// Ενόχληση είναι μόνο να σκέφτεσαι ότι θες να βρίσκεσαι κάπου αλλού. Εδώ είμαστε τώρα, //// λίγο μετά το ξεκίνημα της τρίτης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους //// αυτής της ομιλίας. //// //// Ολοένα και περισσότερο έχουμε την αίσθηση //// //// ότι κινούμαστε αργά στο πουθενά. //// //// Σιγά σιγά, //// όπως η ομιλία συνεχίζεται,

#

//// σιγά σιγά, //// έχουμε την αίσθηση //// ότι οδεύουμε στο πουθενά. Αυτό είναι μια απόλαυση //// που θα συνεχιστεί. //// Αν ενοχληθούμε, //// δεν είναι απόλαυση. //// Δεν υπάρχει απόλαυση όταν κάποιος ενοχλείτε, //// αλλά ξαφνικά, //// είναι απόλαυση, //// και μετά όλο και περισσότερο //// δεν είναι ενόχληση //// (και μετά όλο και περισσότερο //// και σιγά σιγά). Αρχικά //// βρισκόμασταν στο πουθενά' και τώρα, ξανά, //// έχουμε την ευχαρίστηση //// να κινούμαστε αργά στο πουθενά. Αν κάποιος νυστάζει, //// άφησε τον να πάει για ύπνο.

#

Είμαστε τώρα στην αρχή της πέμπτης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους //// αυτής της ομιλίας. Ολοένα και περισσότερο //// έχω την αίσθηση ότι οδεύουμε στο πουθενά. Σιγά σιγά, //// όπως η ομιλία αυτή συνεχίζεται, //// καταλήγουμε στο πουθενά και αυτό είναι ευχάριστο. //// Δεν είναι ενόχληση να βρίσκεσαι εκεί. //// Ενόχληση είναι μόνο να σκέφτεσαι ότι θες να βρίσκεσαι κάπου αλλού. Εδώ είμαστε τώρα, //// λίγο μετά την αρχή της πέμπτης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους //// αυτής της ομιλίας. //// //// Ολοένα και περισσότερο έχουμε την αίσθηση //// //// ότι κινούμαστε αργά στο πουθενά. //// //// Σιγά σιγά, //// όπως η ομιλία αυτή συνεχίζεται,

#

//// σιγά σιγά, //// έχουμε την αίσθηση //// ότι οδεύουμε στο πουθενά. Αυτό είναι μια απόλαυση //// που θα συνεχιστεί. //// Αν ενοχληθούμε, //// δεν είναι απόλαυση. //// Δεν

υπάρχει απόλαυση όταν κάποιος ενοχλείτε, *////* αλλά ξαφνικά, *////* είναι απόλαυση, *////* και μετά όλο και περισσότερο *////* δεν είναι ενόχληση *////* (και μετά όλο και περισσότερο και σιγά σιγά). *////* Αρχικά *////* βρισκόμασταν στο πουθενά' *////* και τώρα ξανά, *////* έχουμε την ευχαρίστηση *////* να κινούμαστε αργά στο πουθενά. Αν κάποιος νυστάζει, *////* αφήστε τον να πάει για ύπνο.

#

Είμαστε τώρα *////* στη μέση *////* του τέταρτου μεγάλου μέρους *////* αυτής της ομιλίας. Ολοένα και περισσότερο *////* έχω την αίσθηση ότι οδεύουμε στο πουθενά και και αυτό είναι ευχάριστο. *////* Δεν είναι ενόχληση να βρίσκεσαι εκεί. *////* Ενόχληση είναι μόνο να σκέφτεσαι ότι θες να βρίσκεσαι κάπου αλλού. Εδώ είμαστε τώρα, *////* λίγο μετά την μέση *////* του τέταρτου μεγάλου μέρους *////* αυτής της ομιλίας. *////* *////* Ολοένα και περισσότερο έχουμε την αίσθηση *////* *////* ότι κινούμαστε αργά στο πουθενά. *////* *////* Σιγά σιγά, *////* όπως αυτή η ομιλία συνεχίζεται,

#

//// σιγά σιγά, *////* έχουμε την αίσθηση *////* ότι οδεύουμε στο πουθενά. Αυτό είναι μια απόλαυση που θα συνεχιστεί. *////* Αν ενοχληθούμε, *////* δεν είναι απόλαυση. *////* Δεν υπάρχει απόλαυση όταν κάποιος ενοχλείτε, *////* αλλά ξαφνικά, *////* είναι απόλαυση, *////* και μετά όλο και περισσότερο *////* δεν είναι ενόχληση *////* (και μετά όλο και περισσότερο *////* και σιγά σιγά). Αρχικά *////* βρισκόμασταν στο πουθενά' και τώρα, ξανά, *////* έχουμε την ευχαρίστηση *////* να κινούμαστε αργά στο πουθενά. Αν κάποιος νυστάζει, *////* άφησε τον να πάει για ύπνο.

#

Είμαστε τώρα *////* *////* στην αρχή της ένατης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους *////* αυτής της ομιλίας. Ολοένα και περισσότερο *////* έχω την αίσθηση ότι φτάνουμε στο πουθενά. Σιγά σιγά, *////* όπως η ομιλία συνεχίζεται, *////* καταλήγουμε στο πουθενά και αυτό είναι ευχάριστο. *////* Δεν είναι ενόχληση να βρίσκεσαι εκεί. *////* Ενόχληση είναι μόνο να σκέφτεσαι ότι θες να βρίσκεσαι κάπου αλλού. Εδώ είμαστε τώρα, *////* λίγο μετά την αρχή της ένατης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους *////* αυτής της ομιλίας. *////* *////* Ολοένα και περισσότερο έχουμε την αίσθηση *////* *////* ότι κινούμαστε αργά στο πουθενά. *////* *////* Σιγά σιγά, *////* όπως αυτή η ομιλία συνεχίζεται,

#

//// σιγά σιγά, *////* έχουμε την αίσθηση *////* ότι οδεύουμε στο πουθενά. Αυτό είναι μια απόλαυση *////* που θα συνεχιστεί. *////* Αν ενοχληθούμε, *////* δεν είναι απόλαυση. *////* Δεν υπάρχει απόλαυση όταν κάποιος ενοχλείτε, *////* αλλά ξαφνικά, *////* είναι απόλαυση, *////* και μετά όλο και περισσότερο *////* δεν είναι ενόχληση *////* (και μετά όλο και περισσότερο *////* και σιγά σιγά). Αρχικά *////* βρισκόμασταν στο πουθενά' και τώρα, ξανά, *////* έχουμε την ευχαρίστηση *////* να κινούμαστε αργά στο πουθενά. Αν κάποιος νυστάζει, *////* άφησε τον να πάει για ύπνο.

#

Εδώ είμαστε τώρα //// //// στην αρχή της ενδέκατης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους //// αυτής της ομιλίας. Ολοένα και περισσότερο //// έχω την αίσθηση ότι φτάνουμε στο πουθενά. Σιγά σιγά, //// όπως αυτή η ομιλία συνεχίζεται, //// φτάνουμε στο πουθενά και αυτό είναι ευχάριστο. //// Δεν είναι ενόχληση να βρίσκεσαι εκεί. //// Ενόχληση είναι μόνο να σκέφτεσαι ότι θες να βρίσκεσαι κάπου αλλού. Εδώ είμαστε τώρα, //// λίγο μετά την αρχή της ενδέκατης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους //// αυτής της ομιλίας. //// Ολοένα και περισσότερο έχουμε την αίσθηση //// //// ότι κινούμαστε αργά στο πουθενά. //// //// Σιγά σιγά, //// όπως αυτή η ομιλία συνεχίζεται,

#

//// σιγά σιγά, //// έχουμε την αίσθηση //// ότι οδεύουμε στο πουθενά. Αυτό είναι μια απόλαυση //// που θα συνεχιστεί. //// Αν ενοχληθούμε, //// δεν είναι απόλαυση. //// Δεν υπάρχει απόλαυση όταν κάποιος ενοχλείτε, //// αλλά ξαφνικά, //// είναι απόλαυση, //// και μετά όλο και περισσότερο //// δεν είναι ενόχληση //// (και μετά όλο και περισσότερο //// και σιγά σιγά). Αρχικά //// βρισκόμασταν στο πουθενά' και τώρα, ξανά, //// έχουμε την ευχαρίστηση //// να κινούμαστε αργά στο πουθενά. Αν κάποιος νυστάζει, //// άφησε τον να πάει για ύπνο.

#

Είμαστε τώρα //// //// στην αρχή της δέκατης τρίτης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους //// αυτής της ομιλίας. Ολοένα και περισσότερο //// έχω την αίσθηση ότι φτάνουμε στο πουθενά. Σιγά σιγά, //// όπως αυτή η ομιλία συνεχίζεται, //// φτάνουμε στο πουθενά και αυτό είναι ευχάριστο. //// Δεν είναι ενόχληση να βρίσκεσαι εκεί. //// Ενόχληση είναι μόνο να σκέφτεσαι ότι θες να βρίσκεσαι κάπου αλλού. Εδώ είμαστε τώρα, //// λίγο μετά την αρχή της δέκατης τρίτης ενότητας του τέταρτου μεγάλου μέρους //// αυτής της ομιλίας. //// Ολοένα και περισσότερο έχουμε την αίσθηση //// //// ότι κινούμαστε αργά στο πουθενά. //// //// Σιγά σιγά, //// όπως αυτή η ομιλία συνεχίζεται,

#

//// σιγά σιγά, //// έχουμε την αίσθηση //// ότι οδεύουμε στο πουθενά. Αυτό είναι μια απόλαυση //// που θα συνεχιστεί. //// Αν ενοχληθούμε, //// δεν είναι απόλαυση. //// Δεν υπάρχει απόλαυση όταν κάποιος ενοχλείτε, //// αλλά ξαφνικά, //// είναι απόλαυση, //// και μετά όλο και περισσότερο //// δεν είναι ενόχληση //// (και μετά όλο και περισσότερο //// και σιγά σιγά). Αρχικά //// βρισκόμασταν στο πουθενά' και τώρα, ξανά, //// έχουμε την ευχαρίστηση //// να κινούμαστε αργά στο πουθενά. Αν κάποιος νυστάζει, //// άφησε τον να πάει για ύπνο.

# #

#

//// x 48

#

//// x 48

#

Αυτό ήταν τελείωσε. Ήταν απολαυστικό. //// //// Μια απόλαυση τώρα. “Διάβασε μου ξανά το κομμάτι που αποκλήρωσα τους πάντες.” //// Ο δωδεκάφθογγισμός είναι μία μέθοδος’ μια μέθοδος είναι ο έλεγχος κάθε μίας νότας. Υπάρχουν τόσα πολλά εκεί. //// Δεν υπάρχει αρκετό τίποτα σε αυτό. //// Η δομή είναι σαν μια γέφυρα που συνδέει το πουθενά με το πουθενά και οποιοσδήποτε μπορεί να την διασχίσει: //// θόρυβοι η τόνοι, //// καλαμπόκι ή σιτάρι. //// Έχει σημασία ποιο; //// Νόμιζα ότι υπήρχαν 88 τόνοι. //// //// Μπορείς και να τους κατατάξεις.

#

Αν η μέτρηση ήταν με πόδια //// μήπως θα ήταν διφθογγη σειρά; //// η μπορούμε να πετάξουμε από εδώ προς τα πού; //// Δεν έχω κάτι εναντίων της δωδεκάφθογγης σειράς αλλά είναι μια μέθοδος, όχι δομή. //// Πραγματικά χρειαζόμαστε μια δομή, //// ώστε να δούμε ότι είμαστε στο πουθενά. //// Μεγάλο μέρος από την μουσική που αγαπώ χρησιμοποιεί την δωδεκάφθογγη σειρά //// αλλά δεν είναι αυτός ο λόγος που την αγαπώ. Την αγαπώ χωρίς κάποιο λόγο. //// //// Την αγαπώ γιατί ξαφνικά είμαι στο πουθενά. //// (Η δική μου μουσική μου το κάνει πολύ γρήγορα για μένα αυτό.) //// //// νομίζω επίσης ότι θα μπορούσα να ακούω για πάντα την Ιαπωνική Σακουχάτσι μουσική //// η την μουσική των Ναβάχο Γιμπισάη

#

//// //// η θα μπορούσα να κάθομαι η να στέκομαι για απεριόριστο χρόνο //// //// κοντά στο γλυπτό της Πανσελήνου του Ρίτσαρντ Λίππολντ. //// //// //// //// Τα κινέζικα χάλκινα, - πόσο τα αγαπώ. //// //// //// Αλλά αυτές οι ομορφιές, //// που τα έχουν φτιάξει άλλοι, έχουν την τάση να προκαλούν //// την ανάγκη της κατοχής //// και ξέρω ότι δεν κατέχω τίποτα. //// //// //// Η συλλογή δίσκων, - //// //// //// αυτό δεν είναι μουσική. //// ////

#

Ο φωνογράφος είναι ένα αντικείμενο, - //// δεν είναι μουσικό όργανο. Ένα αντικείμενο οδηγεί σε ένα άλλο αντικείμενο, ενώ ένα μουσικό όργανο οδηγεί στο τίποτα. //// //// //// //// Θα ήθελες να γίνεις μέλος σε ένα σωματείο που ονομάζεται Καπιταλισμός Α.Ε.; //// (Έτσι μόνο για να μην νομίζει κανείς ότι είμαστε αριστεροί.) Όποιος συμμετέχει αυτόματα γίνεται πρόεδρος. //// Για να μπει, πρέπει να δείξεις ότι έχεις καταστρέψει τουλάχιστον 100 δίσκους η σε περίπτωση μαγνητικής ταινίας, ένα ολόκληρο καρούλι. //// //// Δεν υπάρχει νόημα η το νόημα είναι ένα τίποτα, ακόμα και ένας δίσκος

μεγάλης διάρκειας είναι αντικείμενο.

#

Μια κυρία από το Τέξας είπε: Ζω στο Τέξας. //// //// Δεν έχουμε μουσική στο Τέξας. Ο λόγος που δεν υπάρχει μουσική στο Τέξας //// είναι γιατί στο Τέξας έχουν ηχογραφήσεις. Αφαίρεσε τους δίσκους από το Τέξας //// και κάποιος θα μάθει να τραγουδά. //// //// Όλοι έχουν ένα τραγούδι //// //// //// που δεν είναι απλά τραγούδι: //// //// Να τραγουδάς είναι μια διαδικασία, //// //// και όταν τραγουδάς, //// //// είσαι εκεί που είσαι. //// //// Το μόνο που γνωρίζω για την μέθοδο είναι πώς όταν δεν δουλεύω υπάρχουν φορές που σκέφτομαι ότι ξέρω κάτι, αλλά όταν δουλεύω, είναι ξεκάθαρο ότι δεν ξέρω τίποτα.

Απαντήσεις σε τυχόν ερωτήσεις (μέχρι 6):

1. Πολύ καλή ερώτηση. Δεν θέλω να την χαλάσω με μία απάντηση.
2. Το κεφάλι μου πάει να σπάσει.
3. Είχες ακούσει το Burdocks του Christian Wolff στη Στέγη το 2017; Αν ναι δεν θα έκανες αυτή την ερώτηση.
4. Σύμφωνα με τα Μερομήνια ο Γενάρης φέτος θα είναι πολύ βαρύς.
5. Παρακαλώ επαναλάβετε την ερώτηση. Και ξανά...και ξανά...και ξανά.
6. Δεν έχω άλλες απαντήσεις.

==== ////

Μετάφραση: Δημήτρης Μπαρνιάς, 2020.

dbarnias@gmail.com

tokeno.net